

Kitekint? - A sz?kkebl? r?fizes

2009 j?lius 26. Flag

Sz?veg m?ret

Ment?s

-
-
-

• [0](#)

M?g nincs ?rt?kelve

M?rt?k

Mi?rt ?rezz?k ?gy, hogy alig vagyunk képesek eligazodni a vil?gban? Mi?rt kapkodjuk a fej?nket a h?rek ?s ?jdons?gok sz?nyegbomb?z?sa k?zben? Mi?rt ?rezz?k ?gy, hogy egyre gyorsabban t?rt?nnek szokatlan dolgok a k?rnyez? vil?gban, ?s megrend?l a bizalmunk mindenben, amit kor?bban hitelesnek tartottunk? Az ok egyszer?: forradalomban ?l?nk.

Els?pr? erej? v?ltoz?ások alakítják át munkahelyeinket, lak?k?rnyezet?nket, a politikai ?letet, ?letm?dunkat ?s egész kapcsolatrendszer?nket. A forradalmi v?ltoz?ások m?g?tt egy igen egyszer? ok húz?dik meg, mondja a nyugati vil?g vezet? szociológusa. 1970-t?l egyre er?sebben teret nyer ?let?nkben, munk?nkban ?s társadalmunkban az a valami, amit els? inform?ciós forradalomnak hívunk. 1971-ben kezd?d?tt, egy okos ?s apr? tal?lm?nnal, ez volt a mikroprocesszor. Ez képes volt olyan sok tudást ?t?lni igen kicsi helyen, ami az egyre t?bb tudás egyre gyorsabb feldolgozását ?s fejlesztését tette lehet?v?: ez m?r a sz?mít?gépek, az internet, az intelligens elektronikai eszk?z?k ?s kommunik?ci? vil?ga. Miért lehetett képes egy igen kicsi dolog, a kis szilíciumlapocska ilyen hatalmas erej? ?s a vil?g egészére kiterjed? forradalom elindítására? Azért, mert megv?ltoztatta a kor?bbi két ipari forradalom alatt követett fejl?dési utat.

Az els? ipari forradalom az 1770-es ?vekben indult Angli?ból, ahol a g?zgép ?s a t?bbi szellemes tal?lm?ny egyre jobb gépeket eredményezett, a gépek segítségével egyre t?bb terméket állítottak el?, egyre kevesebb id? alatt. Az új gépek az ?let minden területét forradalmasították - gondoljunk csak a vasútra, a gy?riparra, a bányákra ?s az egyre nagyobb városokra. Miért lehetett a g?zgép ilyen fontos tal?lm?ny? Azért, mert egy új energiaforrást adott az emberiségnek. A kor?bbi mez?gazdasági társadalmakban úgy lehetett fejl?dni, hogy t?bb földet m?veltek meg a kor?bbin?l t?bben. A g?zgép ?s a t?bbi ipari tal?lm?ny els?sorban a sz?netet használta mint új energiaforrást, a megl?z?en használt fa, víz ?s állati er? helyett. 1870 körül azonban megindult a m?sodik ipari forradalom, amely m?r az elektromos energiát ?s a bels? égés? motorokat használta, ?s ezek még a sz?nnél is sokkal jobb energiaforrások. Az elektromosságra ?s a bels? égés? motorokra ép?l? új ipari forradalom újból átrendezte az ?letet ?s a t?rténelmet. P?ldául olyan hatékony fegyvereket eredményezett, a rep?l?kt?l a tengeralattjár?kig, a tankoktól a távirón át a telefonig, amelyekkel a vil?g újrafelosztására lehetett indulni az el?z? század két világháborújában. Míg az els? ipari forradalom Angli?ból indult 1770-t?l, addig a m?sodik Németországból ?s az Egyesült ?llamokból 1870-t?l, ?s ebben a m?sodik ipari forradalomban m?r nem Angli?é volt a vezet? szerep. Nem csoda, hogy az egyre hatékonyabb gazdasággal rendelke? Németország (1870-ben, a m?sodik ipari forradalom indulásának évében lesz egységes) - érezve erejét - át kívánta venni az eur?pai kontinens feletti uralmat, ?s az sem, hogy a m?sodik ipari forradalom még er?sebb hatalma, az USA volt képes legy?zni. Berlin, New York ?s Boston a fejl?dési k?zpontok a kor?bbi London helyett.

1970-ben megint egy új technológiai forradalom indult újt?ra: az els? inform?ciós forradalom. Egy minden kor?bbin?l jobb, új energiaforrást fedeztek fel: a tudást. A kis szilíciumlapocska, majd az elektronikai eszk?z?k sora az ismeretek, inform?ci?k ?s tudás minden kor?bbin?l hatékonyabb létrehozását, ?t?rolását, feldolgozását ?s továbbítását eredményezte. M?r nem a sz?n, olaj, víz- vagy atomenergia, hanem a tudás a termelékenység n?vekedésének els? számú energiaforrása. A tudás "tud" valamit, amit a t?bbi energiaforrás nem: azok használatukkal fogynak, a tudás viszont használatával n?. Akkor n? a termelékenység ?s a gazdagság egy családon, közösségen, településen vagy nemzetgazdaságon belül, ha a rendelkezésre álló tudást minél t?bben ?s minél jobban gyarapítják, ?s ennek legfontosabb tr?kkje, hogy mindenki megosztja a t?bbivel a tudását. Nem csupán jobb tehát az új energiaforrás, hanem más is, mint minden kor?bbi. Még a napenergia sem tudja ezt a tr?kköt: nem fogy ugyan el, mint a sz?n, de nem is lesz t?bb attól, hogy használjuk, míg a tudás igen.

Gondoljunk csak el, hogy milyen v?ltozást eredményezhet az emberiség ?s a mi ?let?nkben az, ha megv?ltozik a fejl?dés m?dj? Szert tett?nk egy olyan energiaforrásra, amely nem csupán kimeríthetetlen, hanem attól lesz t?bb, hogy használjuk. Nem mástól kell elvenni, hogy nek?nk t?bb legyen, hanem a miénket kell a t?bbiekkel megosztani, hogy nek?nk is t?bb legyen. Ezért alakulnak ki h?l?zatok az ?let minden területén, mert mindenki egyre t?bb emberrel, közösséggel ?s vállalkozással szeretne kapcsolatba ker?lni, tudást adni ?s venni. Egy ilyen form?lódó új vil?gban a Sz?chenyi által is használt b?lcs tanítás - "Adok, hogy adjál" - új értelmet nyer: minél t?bbet adok, annál t?bbet kaphatok vissza, de ha önz? vagyok, ?s nem osztom meg azt, amim van, akkor nem tudom megsokszorozni, ?s a végén elfogy. A százévenként rendre megérke? gazdasági forradalmak közül ezért ez a legígéretesebb, egyben a leger?sebb is. ?rdemes ezt a kormányzati politikának is szem el?tt tartania: minél t?bbet ad, annál t?bbet kaphat vissza. Minél jobban segít a családokat, telep?léseket ?s a hazai vállalkozókat abban, hogy gyarapodjanak, annál jobban jár, mert annál t?bbet kap vissza adók ?s gyarapodó teljesítmény révén. A sz?kkebl?ség m?r nem kifizet?d?.

(Manuel Castells: The Rise of the Network Society, Blackwell Publishers, Oxford, 1996)

Matolcsy Gy?rgy, hetivalasz.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló